

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELMÉRŐ SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3-48.

Harmadik egyetemes tanügyi kongresszus

Ma, kedden, délelőtt 10 órakor nyílik meg ünnepélyes keretek között a budapesti Vigadó dísztermében a harmadik egyetemes tanügyi kongresszus. Ha tudjuk azt, hogy az első ilyen kongresszus 1848-ban volt, a második pedig 1896-ban folyt le, tehát 32 esztendővel ezelőtt, akkor világossá lesz ennek a mostani egybegyülekezésnek is a rendkívüli, igen súlyos jelentősége. A két első kongresszus elsőrendűen fontos történelmi időpontokhoz rögzül: amaz 1848-ban az aranykorát jelzi a férfivá érett magyar néplelek teljes cselekvési és alkotó erejének, gazdagságának, emez 1896-ban a zárókövet falazza be a nemzeti palota ezeréves épületébe. Mind a két terminus utabbi történetünkben elvitathatatlannal korszakos fordulópont. A mostani, harmadik kongresszus, nem épen ilyen szegletköves dátum, hiszen 1928 csak egyik láncszeme a trianoni magyarság börtön- és rab-szolgaéveinek, de az a lélektani alkalmasság, apperceptionális adottság, mely az előbbi két tanügyi kongresszusnál önként kínálkozott, talán itt is és most is majdnem teljes erővel megvan.

Azt nem állítom, hogy ez a harmadik tanügyi kongresszus kétségbevonhatatlanul a legalkalmasabb időre sereglik össze. Ezt bizonyára maguk a legfőbb vezetők és irányítók sem hiszik. Bizonyosága ennek azon egyszerű tény, hogy tulajdonképpen tavalyra tervezték eredetileg ezt a kongresszust és minden nagyobb baj nélkül el lehetett azt halasztani mostanra, egy évvel későbbre. De lényegesebb argumentum tekintetben, sőt döntő pozitívum ama közismert körülmény, hogy most, amikor csonka hazánk minden rendű és rangú oktatói tanácskozására néhány napon át a fővárosban közös táborútnak, akkor már a magyar közoktatásügy egész mezején szinte mindenütt olyan befejezett művekre akadnak, amiket a közelmúlt évek egyikében vagy másikában létesített tevékeny, dolgozni szerető, széles látókörű kultuszminiszterünk. Röviden szólva: ez a kongresszus bizonyos mértékig „eső után köpönyeg”-szerű vállalkozás. Ha 5-6 évvel ezelőtt jöttek volna össze a magyar tanítók és tanárok és akkor komoly tanakodások és viták után leszürodött volna a magyar kultúra munkásainak a véleménye egyben és másban és ha — ez pedig a fontosabb feltétel — ez a kialakult országos vélemény a kultusz-kormányánál meghallgatásra is talált volna, akkor, nyíltan hirdetem ezt, sok minden másképp történt volna a magyar közoktatásügy terén. Ma anyagi és szellemi erőnkön felül fényűzően hat egyetemet tartunk fent, (a 3-szor akkora integer országának elég volt 31); ma a középiskolákat megreformáltuk német kaptafára, nem véve figyelembe a mi speciális nemzeti szükségleteinket, (hol van ebben az agrárországban a

rendszeres gazdasági középiskola, egy agrárgimnázium típusú középiskola?); ma az elemi iskoláztatás, a tömegek nevelő iskolája, minden ország szellemi falatkenyere szűkös, száraz, még penészes is, (csak legújabbban történtek parancsoló rendelkezések nyolcosztályu elemi iskola jövődö kiformalásáról.)

De ezen lényeges és cáfolhatatlannul igaz ellenvetések mellett is nagyon nagy sullyal esik a magyar sors alábíllent mérlegének serpenyőjébe az egyensúly visszaállítása céljából és céljával ez a harmadik egyetemes tanügyi kongresszus. Mondom és írom ezt a kiadott „Értesítő” és „Kalauz” alapján. Négyesy László elnök beharangozó cikkében ugyanis ezeket írja: „kongresszusunk központi gondolatul tűztük ki a nemzeti tudatfolytonosság erősítése érdekében a nemzeti kulturjavak ápolását, a nevelésben való hathatós értékesítést, hogy összetartó, multjával is azonosságot érző, jelenében is az egész magyar társadalommal magát egy nagy erkölcsi személyt alkotó részének tudó és egységesen

egy jövőt akaró nemzedék viruljon fel áldásos munkánk nyomán. Ennek a mindnyájunkban meglevő érzésnek világos programmá kell a kongresszuson kikrisályosodnia.” Ez az itt meghatározott és kitűzött cél annyira a magyar jövőbe vág, olyan magasztos, hogy ezért magáért feltétlenül fontos és szükséges is a magyar tanítóknak és tanároknak a maguk pusztaszeri gyűlését megtartani és e vezető eszménnyel örökös vérszerződésüket megkötni.

Mert — sajnos — a nacionalizmus a közelmúlt évtizedekben nem volt meg közoktatásunkban olyan mértékben, ahogyan kellett volna. Tuláságosan alkalmazkodtunk nyugat-hoz, mindenképen európaiak akartunk lenni, a magyarságot úgy vedlettük le magunkról, mint ahogyan a kitelelt állat tavaszkor lehányja magáról a hosszú, kopott szőrt. Egészen elfajátalanodtunk. És ez szörnyű vesztlünket okozta. Ha van innen, a mélység fenekéről, a gyalázat verneből kimenekvés, az csak „a nemzeti kulturjavak ápolása”, ezen keresztül az ősi, hamisítatlan, igazi

magyar lélek visszaszerzése, a magyar nép megifjítása, egy új, ifju magyarság megteremtése lehet. Hogyan és mimódon lehet ez? Megmondja Négyesy, épen azért idéztem. Egész közoktatásunkat úgy kell ki- és megépíteni, hogy azon veres fonalként húzódjon keresztül, égő tűzpatakként lángoljon és áradjon át a magyar nemzeti érzés, a magyar tudatfolytonosság, a magyar művelődésnek a mult hagyományaiából előbuzgó szép, híves patakja, amelyre szomjas szarvasok gyanánt kíváncszunk mindig és mindnyájan. Kisdédóvó és egyetem, — hajszálygókér és lombkorona — szóval: az egész fa csak addig bír létjogosultsággal a szerves világban és csupán úgy harcolhatja meg sikeresen a „struggle for life”-ot, ha fajilag tiszta, nemes, edzett.

A harmadik tanügyi kongresszus ennek jegyében hatalmas nemzeti tényné emelkedik fel. Vezetők és tagok érezzék e missziót, de egyben a határozataik, javaslataik ne maradjanak pusztába kiáltó szavak!

Dr Bessenyei Lajos.

A belügyminiszter jövő év szeptemberére igéri az új törvényhatósági választásokat

Budapest, július 2. A képviselőház hétfői ülésén rátért az önkormányzatok folytonosságának biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. Szilágyi Lajos tiltakozik a javaslat ellen. A belügyminiszterrel nem mandátum meghosszabbítását, hanem a reform benyújtását várta. Szóvá teszi a bihari és szolnokmezei állapotokat. A vidéki törvényhatósági fegyelmi ügyek, a hitel tulajlépések és a községek villamosításának ügye azt mutatják, hogy a törvényhatósági bizottságok nem működnek interziven. A javaslatot nem fogadja el. Gál Jenő a javaslatot a maga részéről szintén nem fogadja el.

Rassai Károly véleménye szerint a javaslat Szeged városa ellen irányul. Hibáztatja a belügyminisztert, hogy nem terjesztette be egyidejűen a közigazgatási reform javaslatot. Ez a javaslat is világosan bizonyítja azt az autonomia-izonyt, amiben a kormány és a belügyminiszter leledzik. Nem fogadja el. Szeitovszky Béa belügyminiszter: Amikor a belügyi tárcát elvállalta, kijelentette, hogy a vármegyék és városok ex-lexben vannak és ezen változtatni akar. Az volt a meggyőződése, hogy a törvényhatóságok reformjára vonatkozó törvényjavas-

latot idejekorán be tudja terjeszteni a Háznak és nem válik szükségessé a mandátumok meghosszabbítását célzó intézkedés. Sajnos, a javaslat nem készülhetett el s így tárgyalására a szünet előtt nem kerülhetett sor. Megvan a reménye arra, hogy a jövő ősszel lehetséges lesz új törvény alapján megelteni a választásokat.

Nem zárkózik el attól, hogy a választás megtartását záros határidőhöz, nevezetesen 1929 szeptember 1-hez kössék. Elismeréssel szólott a törvényhatóságok pénzügyi működéséről. Ezután a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

Gyüiölködő támadások a MANSz, az egyetemi hallgatók és a mozik ellen a dühösen vitázó városi közgyűlésen

Elengedték a színház vigalmi adóját és felemelték a mozikét — Viharok a szubvenció, az ohati bérlet és a téglagyár körül — Délután fél négykor ért véget a közgyűlés

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szombaton éjszaka két óráig tárgyalt a városi közgyűlés, amelyet teljesen előntött a szóáradat, de már este 11 órakor látni való volt, hogy semmi kilátás nincs arra, hogy a tárgysorozattal végezzenek. Pedig a többségi párt nagyon szerette volna befejezni a vitát, hiszen a gazdák aratásra, a tanácsnokok pedig nyári szabadságra készültek és senki sem akart már hétfőn is bent ülni a közgyűlési teremben, ahol óriási hőség uralkodott. Éjjelkor 56 tárgy közül még csak 21-el végeztek, s ekkor vették elő a legeltetési jog kiterjesztését, amelynél ismét hosszadalmas vita indult meg. A balpárt rekedten, lankadtan, de csak azért is beszélt.

Egy óra tájban még az öreg tremolós hangu humorista Bihari Gábor is előállt néhány nyári viccel s többek között megtámadta a polgármestert, mint a református egyházkerület tanácsbíráját, hogy a szent vasárnap tiszteletére itt tartja őket és „kinozza” a szegény öreg embereket. Az így aposztrofáltak körül egy bizottsági tag el is aludt, úgy hogy alig tudták felköltöni.

Éjjel háromnegyed kettő után mégis csak véget ért a szóáradat és a többség elhalasztotta Hegyemegieknek a legeltetési jog kiterjesztésére vonatkozó indítványát, Magoss polgármester pedig hétfőn reggel 9 órára tűzte ki a közgyűlés folytatását.

Hétfőn reggel már sokkal kevesebb érdeklődés mutatkozott a közgyűlés iránt. A többségi párt belefáradt a sok üres beszéd hallgatásába, úgy hogy reggel 9 órakor összesen csak három bizottsági tag tartózkodott a teremben. Jó idő beletelt míg sikerült össztelefonálni néhány bizottsági tagot, akiknek jelenlétében Hadházy Zsigmond főispán háromnegyed tízkor megnyitotta a közgyűlést.

VITÁVAL KEZDŐDIK A KÖZGYŰLÉS

A városi tanács előterjesztést tett, hogy Pohl Ferenc kertészeti felügyelőnek 21.642 pengő jutalékot utaljanak ki. A tanács azt is java-

solta, hogy a szabályrendelet idevonatkozó részét módosítsák.

Fényes Jenő teljes elismeréssel emlékezik meg Pohl Ferenc munkájáról, nem tartja helyesnek azonban, hogy a városi parkokba kiültetett virágok, növények után is jutalékot adjanak neki.

Miszi főügyész kijelenti, hogy ez a jutalék jár a főkertésznek, mert úgy van megállapítva a szervezeti szabályrendeletben.

Fényes erre vissza vonta indítványát, Hegyemegi Kiss Pál szintén nagy elismeréssel szól Pohl Ferenc és a városi kertészek munkájáról. Beszéde nyomán hosszú vita indult meg róla, hogy üzem, vagy közigazgatási alkalmazott-e.

Vásáry József arra mutatott rá, hogy ilyen vitákkal kár elkedvetleníteni Pohl Ferencet, akire az a feladat vár, hogy megszervezze Debrecen és Tiszántúl gyümölcstermelését. *Javasolja, hogy a kertészetben*

A KLINKER-GYÁR ÉPÍTÉSÉNÉL TÖRTÉNT TULLÉPÉS MIATT VIZSGÁLATOT RENDELTEK EL

A városi tanács 12.000 pengő póthittelt kért a Klinker-téglagyár szarító berendezésének beszerzésére.

Fényes: Benne volt-e ez az alaphatározatban.

Vida Szűcs főmérnök: Nem!

Ekli: Ez baj! (Nagy zaj).

Fényes Jenő: A szarító berendezésre akkor is szükség volt, mikor először idekerült az ügy. Miért nem hozták elő akkor a szarító keretek ügyét is? Azért adják be részletekbe a dolgot, hogy így könnyebben megszavazza a közgyűlés. Debreceni Jenő megvizsgálta a Klinker-téglagyárat és megállapította, hogy a gyár évi termelése 6 millió téglá lesz. A városnak az összes utburkolásokra 6 millió téglá szükséges. Tehát nagy kérdés, hogy miként lehet foglalkoztatni a gyárat, mit lehet vele csinálni?

Ekli: Agyonütni.

Fényes után Ekli szólal fel: A pót hitelek rendszerének véget kell vetni. Ha a műszaki osztály nem jó, el kell seperni. *Követeli, hogy a hibás tisztviselőt felelősségre vonják.*

Balog István: Nem tudom osztani a nézetét.

Deák István: Most vesz a város

UJABB VITA AZ AMERIKAI JELENTÉS KÖRÜL

A tanács betérjesztette Vásáry főjegyzőnek amerikai utjáról szóló jelentését s javasolta, hogy azt nyomassák ki.

Hegyemegi Kiss Pál: Azt kívánja, hogy adjon jelentést Borsoss József is, akit azért küldtek ki Amerikába, hogy ott szakmájába vágó tanulmányokat végezzen.

Hadházy főispán: Nem köteles jelentést készíteni.

Hegyemegi ezután a műszaki osztályt kritizálja.

Zöld József: Rámutat arra, hogy a műszaki osztálynál minden ember

ÓRIÁSI VITA A SZÍNHÁZ HELYZETÉRŐL

Foglalkoztak ezután Kardoss Géza kérelmével, mely arra irányult, hogy a múlt szezonban élvezett szubvenciót a szeptemberben kezdődő szezonra is adják meg neki. A tanács javasolta a kérelem teljesítését. A szubvenció értéke 54.000 pengő. Ezenkívül a direktor 12.000 pengő vigalmiadó hátralékkal tartozik, melynek elengedését kérte. Ennek a teljesítését a tanács nem javasolta.

Márk Endre javasolja, hogy a vigalmiadót is engedjék el. Együttal irjanak fel, hogy „midőn egyes emberek duskálnak a mozi-jövedelemben”, a városnak is adjanak mozi-engedélyt.

állítsanak fel egy minta gyümölcsöszt s esetleg egy kertészeti iskolát.

A közgyűlés végül is elfogadta a tanácsi javaslatot, megszavazta a jutalékre szükséges póthittelt egyben *Vásáry javaslatát figyelembe ajánlotta a tanácsnak.*

VIZVEZETÉK A KOMLÓSSY-UTON

A jog és pénzügyi bizottság és a városi tanács előterjesztést tett, hogy a Komlóssy-uton és a Poroszlai-uton egy-egy vízvezetéki közutat építsenek 2500 pengő költséggel.

Hegyemegi Kiss Pál: Kijelenti, hogy ő ugyan érdekelt ebben a kérdésben, de azért felszólal. Aggályosnak tartja, hogy itt csinálnak közutakat, melyre nagyobb szükség volna más külsőségeken.

A közgyűlés Miszi főügyész válasza után szótöbbséggel elfogadta a javaslatot s ki mondta, hogy vízvezetéki közutat csináltat a Móricz-utcán is.

HEGYMEGI DURVA KIROHANÁSA A MOZIK ELLEN

A következő felszólaló Hegyemegi Kiss Pál kijelenti, hogy keveset jár színházba. Azt tapasztalta, hogy ha brettliarabot adnak, akkor tele a színház. Debrecen város előkelőségei nem járnak elől jöppéldával és a színházban nem látja ott a notabilitásokat.

Ekli: Nem vagy ott, hát nem látod.

Hegyemegi Kiss Pál: A színházra szüksége van a magyar nemzeti államnak. Azt a képtelen állítást kockáztatja meg, hogy erkölcsnemesítés céljából szükséges a színház. Arról beszél ezután, hogy Thália papjainak sorsa keserűség, nyomorúság és szenvedés.

Markovits Elemér: Hát a b. listás tisztviselőké?

Hegyemegi ezután arról beszél, hogy a színházon moziengedéllyel lehetne még segíteni. *Az engedélyt neki Rakovszky belügyminiszter megígérte, akkor azonban közbelépett a Fekete Kéz és Rakovszky nem merete megadni az engedélyt. (Zaj és derűtség.)*

Hosszasan fejtegeti ezután a mozi-revizió sorsát s a debreceni konzorcium létrejöttét, amelynek direktora, Szabó alispán 5% bruttót kap. Ez az ember szegény tisztviselő volt, ma már virilista.

Vargha Elemér: Nem virilista.

Hegyemegi: Akkor lemondott.

Vargha Elemér: Soha nem volt virilista.

Hegyemegi Kiss Pál (ekkor már magából kikelve ordít): Amikor az utcákon kolduló rokkantak vannak, akkor Szabó alispánt ilyen nagy jövedelem nem illeti meg. (Zaj.) Kijelentem, hogy a moziügyet szövéstem a parlamentben is. (Óriási zaj.) Ha itt van egy MANSz, akkor annak

reggeltől estig dolgozik.

Ekli József: Mért engedték el Kallenda Lórántot?

Hegyemegi: Majd mi megmondjuk!

Végül is a közgyűlés elhatározta, hogy Vásáry István jelentését ki nyomatja.

SZABADSÁG A NAPIDIJASOKNAK

A városi ideiglenes napidijasok azt kérték, hogy részükre minden évben két heti szabadságot engedélyezzének. A városi tanács javaslatára a közgyűlés 8 napi szabadságidőt szavazott meg.

Markovits Elemér: A színház megvizsgálására kiküldött bizottság sem a színház státusát, sem jövedelmét nem tudta megállapítani, mert a színháznál nincs rendes könyvvezetés. Javasolja, hogy kisebb szubvenciót adjanak. A színház ma már nem teljesít nemzeti hivatást sem a hazafiasság, sem a nyelv megőrzése terén. A szubvenciót csak azért adják meg, mert Kardoss Géza személye áll előtérben. Ha más igazgató lett volna, régen kidobták volna. A A vigalmiadót nem lehet elengedni, mert az fontosabb célokat szolgál. Személyekre való tekintettel nem le-

het közügyeket intézni. A színházat nem lehet arra szoktatni, hogy

egyedül városi segélyből tartsa fent magát.

EKLI A MANSZ-OT ÉS AZ EGYETEMI HALLGATÓKAT TÁMADJA

Ekli József a mozikérdésről beszél s azt mondja, hogy Budapesten van egy feketelelkű kéz, amely tömi a mozi zsebet, hogy a 10-ik emeletes házat is megvegye. Ha valaki MANSz vagy KANSz, akkor mindenféle jövedelmet biztosítanak annak, de mert a város se egyik, se másik, nem kap se mozi, se trafikot.

Hegyemegi: Szívünkben tetszik beszélni!

Ekli: Elfogadja a vigalmiadó elengedését, mert szerinte a vigalmiadóból adott segély rossz kezekbe jut. Mi is voltunk diákok, de nekünk nem adtak ezerpengős segélyeket és mégsem ütöttük másvallású polgártársainkat. (Zaj.) Elég emeletes háza van már a mozisnak. Nem tudom, nem fognak-e engem ezért felelősségre vonni, de nem ijedek meg.

HEGYMEGI DURVA KIROHANÁSA A MOZIK ELLEN

A következő felszólaló Hegyemegi Kiss Pál kijelenti, hogy keveset jár színházba. Azt tapasztalta, hogy ha brettliarabot adnak, akkor tele a színház. Debrecen város előkelőségei nem járnak elől jöppéldával és a színházban nem látja ott a notabilitásokat.

Ekli: Nem vagy ott, hát nem látod.

Hegyemegi Kiss Pál: A színházra szüksége van a magyar nemzeti államnak. Azt a képtelen állítást kockáztatja meg, hogy erkölcsnemesítés céljából szükséges a színház. Arról beszél ezután, hogy Thália papjainak sorsa keserűség, nyomorúság és szenvedés.

Markovits Elemér: Hát a b. listás tisztviselőké?

Hegyemegi ezután arról beszél, hogy a színházon moziengedéllyel lehetne még segíteni. *Az engedélyt neki Rakovszky belügyminiszter megígérte, akkor azonban közbelépett a Fekete Kéz és Rakovszky nem merete megadni az engedélyt. (Zaj és derűtség.)*

Hosszasan fejtegeti ezután a mozi-revizió sorsát s a debreceni konzorcium létrejöttét, amelynek direktora, Szabó alispán 5% bruttót kap. Ez az ember szegény tisztviselő volt, ma már virilista.

Vargha Elemér: Nem virilista.

Hegyemegi: Akkor lemondott.

Vargha Elemér: Soha nem volt virilista.

Hegyemegi Kiss Pál (ekkor már magából kikelve ordít): Amikor az utcákon kolduló rokkantak vannak, akkor Szabó alispánt ilyen nagy jövedelem nem illeti meg. (Zaj.) Kijelentem, hogy a moziügyet szövéstem a parlamentben is. (Óriási zaj.) Ha itt van egy MANSz, akkor annak

A HATÁROZAT

Végül Hadházy Zsigmond főispán szavazásra tette fel a kérdést s a törvényhatósági bizottság kimondta, hogy a színháznak erre az évre is megadják a múlt esztendő-

Fényes Jenő: *A színház ügyésze a színházon kíván segíteni. Szerinte a színház nem üzlet, hanem kulturális vállalkozás. Ennek bizonyítására érzékeny hangon és hősi pózban ei is szaval egy Jókai-költeményt. Azt mondja ezután, hogy a színházat házikézelésbe kell venni. Valótlán és hamis az az információ, hogy Szeged ráfizet a házikézelésre. A szegedi polgármester kijelentette, hogy Szeged színháza jövedelmező városi vállalat.*

Ekli: Ihm, kezogt!

Fényes Jenő ezután azt a vádat emeli, hogy öt menekült tisztviselő részére adták a mozi, ezeket azonban a jelenlegi tulajdonos olcsó pénzzel kifizette.

Ekli: A fekete barakkoknak nem adott egy krajcárt se. (Zaj.)

Versényi Tibor: A színházi kérdések megvizsgálására küldjenek ki egy bizottságot, ez foglalkozzék az összes színházi problémákkal és tegyen részletes javaslatot.

Budaházy Bruckner Ernő: Szociális szempontokból nem helyesli, hogy a mozi vigalmiadóját feleneljék, mert ez a helyárok drágulását vonja maga után, már pedig a mozi éppen a szegény néposztályok legfőbb szórakozása. Mellette van a házikézelésnek, mely visszaállítaná a színház tekintélyét és régi látogatottságát.

Hegyemegi Kiss Pál: A színházi kérdések megvizsgálására küldjenek ki egy bizottságot, ez foglalkozzék az összes színházi problémákkal és tegyen részletes javaslatot.

Budaházy Bruckner Ernő: Szociális szempontokból nem helyesli, hogy a mozi vigalmiadóját feleneljék, mert ez a helyárok drágulását vonja maga után, már pedig a mozi éppen a szegény néposztályok legfőbb szórakozása. Mellette van a házikézelésnek, mely visszaállítaná a színház tekintélyét és régi látogatottságát.

Hegyemegi Kiss Pál: A színházi kérdések megvizsgálására küldjenek ki egy bizottságot, ez foglalkozzék az összes színházi problémákkal és tegyen részletes javaslatot.

Markovits Elemér: A színházra szükség van, de azt nem okvetlenül Kardoss Gézának kell fenttartani, aki nyolc év alatt bebizonyította, hogy erre képtelen. Vegyék elő nyolc esztendő színlapjait és abból látni fogják, hogy a színház nem a kulturát szolgálja.

Biztosan azért

lett hatalmas, kiterjedt vevőkörünk, mivel a háztartások szükségleteit jelentékeny megtakarítással tudjuk el látni. Köztudomású dolog, hogy legolcsóbb áraink mellett mindig a legjobbat is nyújtjuk. Gondoljon azért szükséglete beszerzésénél cégünkre.

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Róssuth-u. 15. Fióküzlet: Piac-u. 22-24.

Telefon: 22.

Telefon: 1003.

felemelk és megbízzák a tanácsot, hogy erre nézve hozzon javaslatot a legközelebbi közgyűlés elé. Végeztül a közgyűlés utasította a tanácsot,

UJABB VITA ÉS HEVES ÖSSZESZÓLALKOZÁSOK AZ OHATI BÉRELLET KÖRÜL

A színház-ügy letárgyalása után újabb hatalmas vita kerekedett az ohati bérlet bérlőinek ügye fölött. A tanács arra tett javaslatot, hogy miután a földbirtokreform során az ohati bérletből a legjobb területeket elvették, a haszonbért szállítsák le a Külső-Ohaton, mely a Vásáry testvérek bérlete, 126-ról 100, a Belső-Ohaton 151-ről 125 kilogramm búzára. Illetőleg, hogy miután a város vezetőségének egyik tagját közeli szálak fűzik a külső-ohati bérlőkhöz, ezeknek kérelmét utalják a rendes bíróság elé.

Gergely Jenő azt fejtegette, hogy kár perlekedni és méltányosságból adják meg ezeknek is a haszonbérleszállítást.

Ekli József: Miután a birtokok jövedelme azáltal, hogy a legjobb részeket megváltották, erősen csökkent, megszavazza a bérmérséklést.

Kovács Gyula szintén a bérleszállítás mellett foglal állást.

Markovits Elemér a bérleszállítás ellen van. Nem tudja elképzelni, — hogy a bíróság ne vegye figyelembe Vásáryék ügyénél, hogy a szerződést 12 évre kötötték, de már az első évben 12 százalékkal leszállították a bérletet. Ezenkívül a város kötelezettség nélkül költséges építkezéseket végzett a bérleten, melynek jövedelmezősége ezáltal emelkedett.

Steinfeld István hosszabban indokolja a haszonbérleszállítás méltányos voltát.

Hegymegi Kiss Pál: A közgyűlés elutasította az ő indítványukat, melyben az érdekeltséget akarták szabályozni. Most itt van egy eset, mely azt bizonyítja, hogy az érdekeltség és összeférhetetlenség szabályozására igenis szükség van. A városi tanács tagjainak rokonsága nem lehet a városnak haszonbérletje. A bérletet tehát ki kell engedni a haszonbérletből és kismembereknek kell bérbeadni a birtokot.

Ekli: Oda járjanak ki 70 kilométerre gazdálkodni!

Hegymegi ezután az ismert Csanak-féle szalmaperrel foglalkozik. Megállapítja, hogy a Vásáryékkal kötött szerződésben sincs intézkedés a szalmáról.

Ekli: Hát a tiszta-dadai bérletnél mi van?

Hegymegi: Kéri, hogy az ügyet vegyék le a napirendről és addig ne döntsenek, míg a főügyész be nem terjeszti a szalma-ügyben készíten-dő jelentését. A szalma-perből súlyos kár fog a városra származni. Ezután újra az összeférhetetlenség-ről beszél.

Ekli: Mit tanít minket? (Óriási zaj.)

Hegymegi: Mi nem vagyunk a város bérlői!

Ekli: Tanítsa ki magát!

Hegymegi: Nekem nincs semmi kapcsolatom... (Óriási zaj, a főispán rázza a csengőt, de a közbeküldések özönében alig lehet érteni valamit.)

Hegymegi Kiss Pál: Műfelháborodás!

Ekli: Semmi műfelháborodás! Tanítsa ki azokat, akik a maga irattáskáját, pápaszemét meg pipáját hurcolják, de nem engem!

A vihar elültével Fényes Jenő emelkedik szólásra.

Freund Jenő: Erköcsi prédikációnk már van kettő.

Fényes: Velem nehezebb lesz el-

hogy a mozi-konzorciummal ne tárgyaljon és ha kezdett valamelyes tárgyalásokat, úgy azokat haladéktalanul szüntesse be.

intézni, mint Hegymegivel. (Nagy zaj.)

Fényes Jenő ezután a bérleszállítás ellen beszél.

Tizenöt magyar kisgazda mellőzésével ismét zsidókézzre került száz hold szabolcsi föld

Mire jó, ha valakinek egy „keresztény-keresztény” kisgazdapárti képviselő a protektora Szabolcsi életkép a magyar földreform korszakából

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az OFB javaslat tárgyalása alkalmával nem egyszer hallottuk azt az érvet, hogy az OFB fenttartására és az ezzel kapcsolatos intézkedésekre azért van szükség, hogy megakadályozzuk a nem kívánatos földvásárlásokat és meggyőzzük a jövevény zsidóságnak azt a törekvését, melyvel magához akarja ragadni a magyar földbirtokot. Ez az érv nagyon helyes és üdvös is volna, ha azt a gyakorlatban kereszttül vitték. Sajnos, e kép elmélet ellenében gyakran lesújtó cáfolattal szolgál a gyakorlat. Megdöbbentő és felháborító példát találtunk erre most az egyik tisztántul magyar községben, Nyirábrányban, ahol már hosszú idő óta különös dolgokat rebeszgetnek egy földbirtokvásárlásról, amelynél

15 derék, megbízható hazafias magyar gazda kisemmisítésével ismét egy jövevény kezére került 100 hold magyar föld.

A tényállás, melynek nagynehezen sikerült pontosan utána járjunk, röviden a következő:

Szinay Gyuláné áruba bocsátott egy háromszáz holdas birtokot, amelynek eladását egyik nyirábrányi bank bonyolította le. A birtok száz katasztrális holdjára két oldalról is reflektáltak. Egyik oldalon Grósz Zoltán ügyvéd egy nyirábrányi zsidó birtokos fia, a másik oldalon Márku István és tizenegy társa, csupa becsületes, munkás, 10—15 holdas kisgazdák állottak. Márku Istvánék igaz ügyét Kéky István nyirábrányi ügyvéd vitte példás lelkiismeretességgel és

sikerült is neki az eladást közvetítő bankkal megállapodni a vételárban.

Csaknem teljes bizonyosnak látszott már, hogy a nyirábrányi magyar kisgazdák megvásárolhatják a felparcellázhatják maguk között a százholdat. Anniál nagyobb volt azután a meglepetésük, amikor az adásvételi szerződés aláírása céljából megjelentek az eladást közvetítő banknál, ahol közölték velük, hogy

a százholdat már eladták Grósz Zoltán ügyvédnek.

A derék magyar gazdák felháborodásánál csak a meglepetésük volt nagyobb, mikor az is kiderült, hogy Grósz Zoltán ugyanolyan feltételek mellett kapta meg a birtokot, mint amilyeneket velük szemben kikötöttek és amelyeket ők fenttartás nélkül teljesítettek volna.

A dolog érdekesebb és tanulságosabb része csak ezután kezdődött el. Nevezetesen

a községi képviselőtestületnek és a vármegyei közigazgatási bizottság albizottságának joga van beleszólani az ügyletbe s elutasító válasz esetén nem érvényes az adásvételi szerződés.

Zöld József: A színháznál más-ként tetszett beszélni.

Fényes Jenő: A színház az más. (Nagy derűtség.) Az egy közügy, ez egy magánügy.

Felkiddások: Kardoss Géza talán nem magánember?

Több felszólalás után Ekli megköveti a közgyűlést, hogy elragadtatta magát, de nem tűri meg, hogy Hegy-

megi oktassa, hogy egyes kérdésekben milyen felszólalást mondjon. Nem vagyok zongorabillentyű, — fejezi be nagy derűtség közben.

Hegymegi rövid válasza után a közgyűlés elfogadta az eredeti tanácsi javaslatot, majd még számos apróbb ügyet tárgyaltak le s Hadházy főispán délután fél négy órakor be-rekesztette a hosszas és izgalmas tanácskozást.

Szóval még ekkor is meg volt minden lehetőség arra, hogy Szabolcs vezér földjéből ne a jövevény idegenek, hanem a magyar gazdáknak juttassanak százholdat. A képviselő-testület össze is ült s az egyik fajtáját híven szerető magyar tagja a képviselőtestületnek világos, logikus szavakkal mutatott rá, hogy itt van az alkalom, amikor a zöld asztal mellett csinált földreformmal szemben magyar gazdák kezére lehet adni a földet. Az előjáróság ugyan jóhiszeműen a szerződés tudomásulvételét javasolta, azonban annyit sikerült kivinni, hogy az ügyet néhány napra levették a napirendről, később pedig

elutasították a szerződés jóváhagyását.

Ezzel szemben Szabolcs vármegye közigazgatási albizottsága tudomásul vette a Grósszal kötött szerződést. Tudni kell ugyanis, hogy Grósz Zoltán egyik benfentese Nánássy Andor nagyállói képviselőnek. A képviselő ur pedig befolyásos ember Szabolcsban és a

befolyását nem egyszer érvényesítette már a zsidók érdekében.

Például akkor is, midőn az idegen ellenőrzési razzitát egyszerűen megakadályozta Nagyállóban, erélyesen kijelentvén, hogy ott nincsen egyetlen-egy idegen honos zsidó sem. (!)

A közigazgatási albizottság döntése után elkövetkezett a tragikomédia harmadik felvonása. Kéky ügyvéd minden követ megmozgatót, hogy a 100 holdat a magyar gazdák kapiák meg. Interpellációjára le is jött Nyirábrányba a földművelésügyi miniszterium szakértője, aki helyszíni vizsgálatot tartott. Megállapította, hogy

a gazda reflektánsok egytől-egyig megbízható, teljes anyagi garanciát nyújtó, 5—6 gyermekes,

harcteret járt emberek. Kiderült, hogy a miniszteriumnak és a küldöttségnek fogalma sem volt róla, hogy a községi képviselőtestület elutasította a Grósz-féle adásvételi szerződést. Ezt a szerződést ugyan

a községi előjáróság azonnal eljuttatta a vármegyéhez, azonban az onnan nem jutott tovább a miniszteriumhoz.

Nyilván valaki gondoskodott róla, hogy ne kerüljön a miniszterium kezéhez. Így aztán a miniszterium kiküldöttje csak Nyirábrányban kapta meg a határozatot, melynek ismeretében

azonnal megváltoztatta korábbi álláspontját s kijelentette, hogy a birtokrészt a kisgazdáknak kell megkapniok.

Ezután mindenki abban reménykedett, hogy az ügy mégis jó utra térül és Grósz Zoltán nem jut hozzá a birtokhoz. Azonban egy Grósszal szemben nehéz felvenni a versenyt kevésbé, protekciótlon magyar gazdáknak. Telt, mult az idő és hogy, mi történt, mi nem történt, azt már nem lehet megállapítani,

annyi azonban bizonyos, hogy Grósz Zoltán már bent ül a 100 holdban s azt állítja, hogy az OFB neki adott igazat, a birtok az övé.

Igaz, hogy a községi előjáróság még nem tud az OFB. döntéséről, azt nem közölték a kisgazdákkal sem, de hiszen az a fő, hogy a Grósznak vannak jó értesülései. Főként pedig kitünő összeköttetései és befolyásos pártfogója, mint például Nánássy Andor képviselő ur, akit tudvalevőleg „keresztény és keresztény nemzeti” programmal választott meg Szabolcs jámbor magyar népe.

— Ifj. Zellinger, Kálvin-tér 4. izlésesen és olcsón fest cégtáblákat.

TELEFON: 1694.

Igazság van, de csak egy,
Hogy jó árut és szépet,
Olcsót és egész frisset,
Pálffy-cégnél szerezheth.

TELEFON: 1694.

A felsőház elfogadta az aggkori és rokkantbiztosítási javaslatot

József kir. herceg és a hercegprímás felszólalásai — Vass miniszter záróbeszéde

Budapest, július 2. A felsőház hét-fői ülésén Kühne Loránd részletesen ismertette az öregség, rokkantság esetére való biztosításról szóló törvényjavaslatot. A vitának legelső szónoka József királyi herceg volt, aki beszédében nyomatékosan kérte a kormányt, hogy mielőbb terjeszsen be javaslatot a mezőgazdasági munkásság szociális biztosításáról. Helyesnek tartaná, ha a kormány **a nemzeti hadsereg tagjait is bevonná a munkásbiztosítás köteleibe.**

A felsőház minden oldalon általános tapssal fogadta József kir. herceg beszédét. Utána Serédy Jusztinián bíboros hercegprímás szólalt fel és azt hangoztatta, hogy a törvényhozás csak kötelességét teljesíti a javaslattal, mert az állam igazi kötelessége, hogy biztosítsa a munkások boldogulását. Nagy örömmel üdvözli e korszakalkotó javaslatot. Ő is

sürgette a mezőgazdasági munkásság szociális biztosítására vonatkozó javaslat benyújtását. A hercegprímás beszédét általános nagy taps követte és számosan üdvözölték.

Ripka Ferenc a főváros szempontjából foglalkozott a javaslattal. A főváros lakosságának 55%-a havi 120 pengős és ennél kevesebb jövedelemből él, e javaslat tehát több, mint félmillió ember lelkéből váltja ki azt a felemelő tudatot, hogy a haza gondoskodik gyermekeiről. A javaslatot elfogadja.

Huszár Károly részletesen ismertette a munkásbiztosítási intézet múlt évi működését és hangsúlyozta annak jelentőségét. Ha a polgári állam megbirkózik a szociális kérdésekkel, csődöt mond az osztályharc. A javaslatot elfogadja.

Mészáros István: Bár mezőgazdasági munkás, mégis elfogadja a ja-

vaslatot. Meggyőződése, hogy nem jutottunk volna a mai katasztrófális helyzetünkbe, ha béke idején is annyit törődtek volna a kormányok a munkássággal, mint ma.

Bizzik abban, hogy a magyar munkásság a jövőben nem a tévitanokat követi, hanem a keresztényen-magyar elvekért fog küzdeni.

Vass József népjóléti miniszter válaszolt a felszólalásokra. A javaslat indító oka a szolidaritás gondolata volt. A szolidaritást illusztrálja az is, hogy a vita első szónoka József kir. herceg, a magyar katonák edesatyja, zárószónoka pedig Mészáros István, a magyar nép értékes képviselője volt.

A magyar munkásság évtizedes makacs szervezés révén a szociáldemokrata gondolat jegyében tömörült.

A Marxizmus már a történelem lomtárába került s nincs az a filozófiai Voronoff, aki életre tudná kelteni.

Csak azt sajnálja, hogy a munkásság lelkében ezeket a régen hiteltüket vesztett fogalmakat még mindig, mint aranyigazságokat szerepeltetik. A magyar szociáldemokrácia a legkárosabb hatását abban látja, hogy a munkásságot eltávolítja a nemzeti gondolatától. A kormány erős ütemben kíván haladni a szociálpolitika útján. A honvédség szociális biztosításáról a legközelebb tárgyalni fog a honvédelmi miniszterrel. Általános kötelező népbiztosításra törekszik, amelyet ha megvalósítunk, úgy sok gondtól megszabadulunk. A szegényügy rendezésére is készül. Kéri a javaslat elfogadását.

A felsőház előbb általánosságban, majd **részleteiben is egyhangulag elfogadta a javaslatot.** Az ülés 2 órakor végződött.

Harmincnyolc csapat versenyzett vasárnap délután a debreceni leventék nagyszerű sportünnepélyén

(A Hajdúföld tudósítójától.) Óriási érdeklődéstől kísérvé folyt le vasárnap délután 3 órai kezdettel Debrecen város leventéinek sportversenye a Diószegi-úti vasutas-pályán. A versenyen, melyen a derék leventék egy esztendői munkájuk eredményeit mutatták be, több, mint kétezer néző gyönyörködött a szebbnél-szebb versenyszámokban. A várost dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnok képviselte s a közönség soraiban dr. Balás Károly kormányfőtanácsos, MÁV. üzletigazgató, Vályi Nagy Frigyes ny. tábornok, testnevelési főfelügyelő és Vámos Gyula tanácsnok, hajdumegyei testnevelési főfelügyelő is megjelentek.

A versenyzők felvonulása délután 3 órakor kezdődött meg. A felvonulást Lovász oktató vezetésével a MÁV leánycsapata nyitotta meg. — Utána még 38 csapat következett, melyek a MÁV zenekarának indulózenéjére lépkedtek. A Himnusz elnéklése után dr. Csűrös Ferenc tanácsnok mondott hazafias beszédet és kifejezést adott annak a reménynek, hogy a leventék munkájához előzőlt várakozás minden bizonnyal elhozza majd a csonkítatlan Nagy-magyarország feltámadását.

A verseny a következő eredménnyel végződött:

SENIOREREDMÉNYEK
100 m.-es siktutás. 1. Szilágyi Máv levente 11.8. 2. Nagy Máv. 1000 m.-es siktutás: 1. Dobos ker. lev. 35.04 mp. 2. Móré Máv. 400 m.-es siktutás: 1. Szilágyi Máv. 60 mp. 2. Rosenfeld keresk. Sulydobás: 1. Schwartz keresk. 10.23 m. 2. Székely iparos levente. 3. Tassy gazda levente. Diszkoszdobás: 1. Schwartz ker. 29.07 m. 2. Szutor keresk., 3. Tassy gazdalevente. Buzogánydobás: 1. Pintér keresk. 49.05 m., 2. Kecskés Máv, 3. Csibi gazda. Magas- és távolugrás. 1. Frenkel keresk., 2. Bobák Máv., 3. Koller keresk.

JUNIOREREDMÉNYEK
60 méteres siktutás: 1. Urbán iparos levente 8 mp. 2. Pórszász Máv. levente. 3. Molnár iparos. Magasugrás: 1. Törzsök Máv. 151 cm., 2. Bo-

Mezőgazdasági petroleum, benzin és gázolaj, valamint amerikai traktorolajok legolcsóbb beszerzési forrása

ros iparos. 3. Molnár iparos levente. Távolugrás: 1. Törzsök Máv. levente 5.18 m., 2. Nagy gazda lev., 3. Molnár iparos. Sulydobás (5 kgr. súly): 1. Bácsi iparos levente 10.29 2. Elesz iparos, 3. Szabó keresk.

BIRKOZÁS
Pehelysúly: 1. Selyem iparos, 2. Sővári iparos, 3. Kovács iparos. Könnyűsúly: 1. Szilágyi Máv., 2. Pocsaji iparos, 3. Gacsárdi iparos. Középsúly: 1. Lebovics iparos, 2. Lengyel iparos, 3. Erdélyi iparos. Nagyközépsúly: 1. Ferenczy iparos, 2. Dalmi iparos, 3. Szabó iparos.

A CÉLLÖVŐVERSENY
A délutáni versenyt megelőzőleg délelőtt céllövőverseny volt a leventeoktatók és leventék részére. Az oktatók versenyeredményei a következők: 1. Iparos leventecsapat. Oktató Szentmiklóssy (397 egység.) 2. Gazda-leventék csapata. Oktató vitéz Tóth (373 egység.) 3. Gazda-leventék ondódi csapata. Oktató Szoboszlay. (372 egység.) Szentmiklóssy 91 egység, Zih Jenő 86, Vigh István 86,

Némeli József főoktató 80, Péterfi 84 egység.

Egyéni lövészversenyben első lettek: Kapros Béla öreglevente és Gerőcz János iparos-levente.

A verseny előtt szép ünnepség keretében avatták fel az iparos leventék zászlóját a DTE-pályán. A délutáni atletikai versenyek után az egyes csapatok fegyelmi gyakorlatokat mutattak be olyan kifogástalan gyakorlottsággal, hogy a levente oktatókat, elsősorban Némeli József főoktatót, minden elismerés megilleti. A gyakorlatokért a Máv. leánycsapat versenyen kívül kitüntetésben részesült. **Első lett a Máv. Leventecsapat, oktató Szekeres.** Második a kereskedelmi leventék II. szakasza. Oktató Némeli József. Harmadik a pallagi gazdák csapata. Oktató vitéz Tóth.

A díjak kiosztása után Ady Lajos főigazgató intézett beszédet a leventékhez, majd a csapatok elvonulása és a Himnusz elnéklése után a minden tekintetben kifogástalan szépségű s lélekemelő ünnepség véget ért.

Köblös Samu lelkes jubiláris ünneplése

igazgatói működésének huszonötödik fordulóján

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hajduböszörményi református Bocska-főgimnázium tornacsarnokában lélekemelő, ünnepélyes keretek között tartották meg szombaton délelőtt a tanárikar jubileumi diszközgyűlését. A főgimnázium elévülhetetlen érdemekben gazdag, nagy tudású, keresztyén nacionalista gondolkodású igazgatója, a köztiszteltnék és szeretetnek örvendő

Köblös Samu június 22-én töltötte be igazgatói működésének huszonötödik évét

s ebből az alkalomból a szombati diszközgyűlésen nemcsak a gimnázium tanárikara, de Hajduböszörmény egész uri társadalma a legmelegebb szeretettel ünnepelte őt.

Köblös Samu, — miután Kolozsvárott elvégezte egyetemi tanulmányait, — 1899-ben választották Hajduböszörményben tanárnak. Rövid három év alatt felismerték nagy képességeit s ugyanabban a tereben, ahol most igazgatói működésének negyedszázados jubileumát ünnepelték, a gimnázium igazgatójává választották meg 1903-ban, huszonnyolc éves korában. Ezen idő óta fáradhatatlan agilitással, nagy szakértelemmel és szeretettel vezeti a gimnázium ügyeit s mindenkor kivívta magának eredményes és önzetlen munkálkodása jutalmául a felettes hatóságok legteljesebb elismerését. Elévülhetetlen érdemei közé tartozik elsősorban is az, hogy az ő igazgatása alatt lett nyolcosztályos az addig csak hat osztályos rendelkező böszörményi gimnázium. 1910-ben pedig az ő kezdeményezésére alakították át a régi gimnáziumot egy, a céljának minden tekintetben megfelelő modern épületté. Mindezek mellett azonban még számtalan olyan újítás fűződik az ő nevéhez, amelyek kivétel nélkül a gimnázium s ezzel egyúttal

a magyar kultúra érdekeit szolgálják.

Ezt az áldásos munkálkodást meghálálni, szeretetét és tisztelétét kimutatni gyűlt össze szombaton délelőtt Hajduböszörmény intelligenciája a gimnázium tornatermében. A diszközgyűlést, amelyen megjelent Baltazár Dezső ref. püspök is, dr. Somossy Béla polgármester, az igazgatótanács elnöke nyitotta meg,

majd egy ötös bizottság meghívta az ünnepelt Köblös Samu a diszközgyűlésre. A belépő igazgatót, akit lelkes éljenzéssel ünnepelt a közönség, elsőnek Somossy polgármester köszöntötte meleg szavakkal s ugyan ő tolmácsolta az elfogaltsága miatt távollevő Pákozdy Sándor alispán üdvözlését is.

Ezután dr. Baltazár Dezső ref. püspök emelkedett szólásra, aki átadta saját és az egész tisztelt ref. egyházközség gratulációját s örömmel szölt szülővárosának arról a kulturintézményéről, melynek szellemi irányítását Köblös igazgató immár egy negyedszázadon át vezeti. Majd Rácz Jenő igazgatótanács elnöke felolvasta Dóczy Imre és Ady Lajos üdvözlőtáviratát és Marschalkó Lajos régi tanítványának üdvözlőlevelét, ki a „Hajdúföld” nevében is üdvözölte; vitéz Kőszegi Frigyes kálvineumi igazgató levelét, ki akadályoztatása miatt nem jelenhetett meg. Bakóczy Endre ref. lelkész az egyház nevében mondott igen szép beszédet. Megható volt Almássy Márton főgimn. tanár üdvözlőbeszéde. Majd dr. Ujvárossy Lajos közjegyző az alispán megbízásából a vármegyei törvényhatósági bizottság nevében mondott beszédet.

Szeremley Béla a debreceni, Márk Endre pedig a nánási gimnázium nevében, azután pedig minden városi, egyházi, testület és egyesület küldöttje külön-külön tisztelettel a jubiláns igazgató előtt. Az üdvözlőbeszédek elhangzása után

Köblös Samu
válaszol. Mélyen meghatva, ragyogó beszédben köszönte meg azokat a ritka, szívből jövő gratulációkat, melyekkel őt e napon elhalmozták. Igazgatói pályafutásán három célt tartott maga előtt s a hazaszeretetet, melyet még a székely szülőföldön tanult megismerni. Tudja, hogy e mai forró nap után, amelyhez pályafutásán elért, az őszi lanya napok következnek, de még azt kéri az Isten-től, hogy minél előbb érhesse meg egy ilyen reá nézve ragyogó napot, amikor Nagymagyarország teljes integritásának ünnepét üli a magyar nemzet. Szavait zúgó éljen követte, mely után dr. Somossy Béla polgármester a gyűlést bezárta. 1 órakor a Tisza István-ház dísztermében 150 terítékes bankett volt, hol ismételt ünneplésben volt része Köblös Samu igazgatónak. mol.

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újsárgárusnál.

Magyar Fanto Művek Rt.
debreceni kirendeltségénél
Ferenc József-ut 42. a.
Telefon: 7-77. szám.

Egy fiatal leányt darabokra tépett a vonat az Apafájai őrháznál

Veres Mária hajduhadházi leány az áldozat

(A Hajdúföld tudósítójától.) Borzalmas öngyilkosság foglalkoztatja hétfőről keddre virradóra a debreceni hatóságokat. Éjjel 12 órakor a Debrecenről körülbelül 8 kilométer távolságra levő második őrház pályára telefonon jelentette a debreceni állomásnak, hogy a vasuti sínek mellett a föltésen egy

borzalmasan összeroncsolt, mezelen holttest fekszik.

A nagyállomáson szolgálatot teljesítő tisztviselő azonnal értesítette a csendőrséget és a mentőket.

Kévessel 12 óra után a helyszínre érkezett a kéttagú csendőrijárőr és dr. Salánky Sándor városi tisztiorvos, valamint pár perccel később autón a Hajdúföld kiküldött munkatársa.

Egy külön heverő női felső test darabokra szabdalva, külön a karok, az összeroncsolt lábak és a véres nyakon a fej kísérteties roncsa nyitott szemekkel, alvadt vértől összesomósodott szőke haj: ez minden, ami az áldozatból megmaradt. A többi testrészeket

magával hurcolta a 10 órás személyvonat, amely halálra gázolta Veres Mária cselédleányt.

A bizottság megállapította, hogy a mozdony mintegy ötvenméterre vihette magával az öngyilkos leányt, mert pályatest mentén ezen a távolságon vastag csikokban látható az aludt vér s agyvelő roncsok és véres huscafatok összekeverődve az apró csonttörmelékkel mutatják az öngyilkosság helyét. Az öngyilkos személpazonosságát egy a pályatest mentén meglelt szegényes retikülben talált cselédkönyvből állapították meg, mely minden valószínűség szerint az áldozat tulajdona. A cselédkönyv adatai:

Veres Mária 16 éves hajduhadházi cselédleány,

aki legutóljára Láng Ferenc debreceni lakosnál volt alkalmazva. Veres Mária összeroncsolt tetemét a hulláshulló kocsi hozta Debrecenbe. A csendőrség széleskörű nyomozást indít a fiatal leány öngyilkosságának minden fázisára vonatkozólag.

Százhetven hallgatója van a Hankiss János vezetése alatt működő Nyári Egyetemnek

Francia, német, lengyel, eszt és bolgár hallgatói is vannak a tanfolyamnak

(A Hajdúföld tudósítójától.) A múlt esztendőben országsszerte nagy elismerést váltott ki az a jelentőségteles kulturáció, melynek kezdeményezői és szervezői: dr. Milleker Rezső, dr. Hankiss János és dr. Tankó Béla egyetemi professzorok külföldi mintára létrehozták Magyarországon az első nyári egyetemet. Az idei nyári szemeszterre még

a tavalyinál is tömegesebben jelentkeztek hallgatók,

így különösen sokan jöttek a megszállott területekről. A százhetven női és férfi hallgató között három francia, három lengyel, egy német, két eszt és két bolgár állampolgár van.

A vidékiek közül a férfiak a Tisza István internátusban, a nők pedig a MANSz Széchenyi-utcai otthonában nyertek elhelyezést. Többen laknak magánosoknál is. Az előadásokat a „Nyári Egyetem” vezetősége

a Kereskedő Társulat dísztermében tartja meg

délelőttönként 8-11 és délutánonként 17-20 óra között. A gazdag előadási programot az ország különböző részeibe tervezett kirándulásokkal, hangversenyekkel és vetített képes előadásokkal teszik változatossá.

A „Nyári Egyetem” most megindult szemeszterének igazgatója dr. Hankiss János professzor.

Előadói: dr. Tankó Béla, dr. R. Kiss István, dr. Csikesz Sándor, Sz. Kun Béla, dr. Kovács Andor, dr. Mitrovics Gyula, dr. Wallisch Oszkár, Berényi, Nagy, Greguss, dr. Heger, Hadházy, Papp, Jeszenszky, dr. Hoffer András, Kunelt, Zagoni, Péterffy, Körössy, dr. Ecsedy István, dr. Szilády Zoltán, Medveczky, dr. Márton és dr. Sőregi János egyetemi, illetve középiskolai professzorok. A titkári teendőket Tóth Endre végzi nagy körültekintéssel.

A TANFOLYAM MEGNYITÁSA

A „Nyári Egyetem” ünnepélyes

megnyitása rendkívül nagy érdeklődés mellett vasárnap délelőtt fél 12-kor folyt le a Kereskedő Társulat dísztermében. Az egybegyűlt közönséget dr. Rugonfalvy Kiss István bölcsészeti dékán üdvözölte szép beszéddel, majd dr. Hankiss János igazgató, egyetemi professzor mondot francia és németnyelvű beszédeket. Dr. Vargha Elemér főjegyző a város nevében köszöntötte a meginduló tanfolyamot, míg a Kereskedő Társulat nevében Gaszner Géza mondott üdvözlő szavakat. Az előadások hétfőn délelőtt kezdődtek meg s a tanfolyam július 1-től július 31-ig tart. Ez idő alatt a kurzus részvevői kirándulókat rendeznek a Nagyhortobágyra, Hajduszoboszlóra, Lillaüredre, Nyiregyházára, Erdőbényére és Tokajba. Az első hangversenyeket ma, hétfőn tartották a magyar zenéről.

OBREGON MEXIKÓ UJ ELNÖKE

Budapest, július 2. Obregon tábornokot ma Mexikó elnökévé választották. Obregon december 1-én veszi át hivatalát. Minden bizonnyal ugyanazt a politikát fogja folytatni, mint elődje, Calles. Ez már azért is valószínű, mert Obregon csupán eszköze Callesnek, hiszen Calles tette meg őt utódjának. A mexikói alkotmány nem engedi meg ugyanis az elnök újra való megválasztását.

EGYETEMI TANÁRSEGÉD HALÁLOS BALESETE

Budapest, július 2. Vasárnap este a rákoshegyi állomáson halálos szerencsétlenség érte dr. Sztancsek János egyetemi tanársegédet, aki a vona előtt motorkerékpárját maga mellett tolván, át akart szaladni, a vonat azonban elkapta és darabokra tépte.

Arató-ünnep Hajduböszörményben

A hajduböszörményi Mezőgazdasági Ifjúsági Egyesület július 1-én, vasárnap rendkívüli impozáns keretek között rendezett arató-ünnepélyt, mely igen nagy feltűnést keltett. Délután mintegy 100 főből álló lovasapattal az élén hosszú kocsisor vonult végig a főutcán és járta be a várost éles trombita harsogás közepette. Az ünnepélyen résztvett a gazdálkodó társadalom fiatal generációjának színe-java. Igen találóan s hűen jellemezte az aratás bekövetkeztét a menetet bezáró ötfogat, mely egy vendégló-dalás parasztszeker élé volt fogva. A szekéren dalolva ült jellegzetes, hajdu arató öltözetben 12 legény s mellettük el voltak helyezve az aratáshoz szükséges eszközök: kasza, kézi borona, cákó, rakodáshoz szükséges kötélesomó stb., a főzésnél elmaradhatatlan bogrács a szekér oldalán felakasztva s a vizet hűsen tartó csobolya. A felvonulás után a menetet a Bocskay-térre vonult, hol dr. Szabó Mihály gimn. tanár mondott a gazdálkodó társadalom értékéről tartalmas beszédet, mely után a menet feloszlott. Este 8-kor találkozott ismét a Tisza István-házban,

Az én titkom!
ELIDA
SHAMPOO

hol reggelig tartó táncmultság volt kitünő hangulatban. Az impozáns felvonulást kifogástalan körültekintéssel Fodor Gábor könyvtárnok rendezte.

Borsoss József műszaki tanácsost visszahelyezték hivatalába

(A Hajdúföld tudósítójától.) Borsoss József műszaki tanácsost, akit felüggesztették állásától, a főispán július 1-ével visszahelyezte hivatalába. A felüggesztésre csak azért volt szükség, hogy a műszaki tanácsos hivatalba léte ne befolyásol-

hassa az elrendelt vizsgálat tárgyilagosságát. Miután a vizsgálat már befejezést nyert, ez az ok megszűnt s így Borsoss már el is foglalta hivatalát. A fegyelmi eljárás még folyik s ítéletre csak később kerül sor.

Száz följelentés az Argentinába szökött Maizler Zoltán szabolcsi földbirtokos ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A napokban hirt adunk Majzler Zoltán szabolcsmegeyi földbirtokos családi és sikkasztási ügyéről, aki üzletfeleit több milliárd erejéig megkárosította, majd külföldre szökött.

A károsultak között több debreceni van

s ezért kapcsolódott a nyomozásba a debreceni rendőrség is. Az eddigi adatok szerint több, mint százan adták be a följelentést Majzler ellen, a ki valószínűleg

Argentinába szökött

s valamelyik nagy husfeldolgozóba lépett be, mint tőkerészes. A magyar országai hatóságok Majzler körözését elrendelték s egyidejűleg személyleírását megküldték az összes európai és amerikai államoknak. A debreceni Vásárpénztárnál van Majzlernek 600 darab sovány sertése kézzizálogként. A sertéseket hatóságai ellenőrzés mellett hétfőn adják el árlejtésen s a befolyt pénzből elsősorban a Vásárpénztárt kártalanítják.

AZ ÁG. EV. LELKÉSZVÁLASZTÁS

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni evangélikus egyházközség vasárnap megtartott közgyűlésén Fuchs Antal tanár, főjegyző kegyeletes szavakkal emlékezett meg Farkas Győzőről, az egyházközség fiatalon elhunyt lelképásztoráról és újjáteremtőjéről. Emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvben örökítette meg s a gyönyörű emlékbeszédet a tagok állva hallgatták végig. A közgyűlés elhatározta, hogy

Farkas Győző emlékének megörökítésére nagyobb összegű alapítványt tesznek,

melyre már is igen sokan adakoztak. A közgyűlés ezután úgy határozott, hogy az új lelkészt szeptemberben választják meg, de lehetséges, hogy Farkas Győző állásának betöltése meghívás útján fog történni. Addig is felkérték Labossa Lajos választókat lelkészt a papi teendők ellátására.

BÁNYAKATASZTRÓFA 53 HALOTTAL

Páris, július 2. Roche la Molieren borzalmas bányakatasztrófa történt 53 halálos áldozattal. A tárnában bányalégrobbanás következtében tűz támadt, miközben megrepedt beomlás következtében a süritett levegő továbbítására szolgáló cső is, ami a gázokat ismét hátraszorította azokba a helyekbe, ahol addig még nem volt fojtó gáz.

A bányalégrobbanás következtében

háromszáz munkás záródott be a bányába.

Ezek közül kétszáznegyven az akna-lejárat közelében volt és hamarosan kijutott a bányából. Órákhosszat tartó megfeszített munka után sikerült a bennszorult hatvan embert eszméletlen állapotban kihozni a bányából, de

csak tizenkettőt lehetett életrekelteni, a többi már halott volt.

HIREK

1928 július 3 (Kedd)

Prot.: Kornél. Kath.: Kornél.

A Meteorológiai Intézet jelentése: Időjárás: Derült, száraz és igen meleg idő várható.

Városi múzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Megváltó Piac-u. 18., Arany Egysz. Kossuth-u. 8., Muraközy Hunyadi-u. 5., Magyar Korona Péterfia-u. 10., Nádor Szt.-Anna-u. 66., Csokonay Mester-u. 43., Arany János Csapó-u. 66.

○○○

— 1 pár férfi zokni 50 fillér, 1 pár női harisnya 64 fillér, 1 pár női seiyemharisnya 1.85. **Benyáts Emil harisnyagyára** Debrecen, Tiszapalota.

○○○

Az ÉME választmányi ülése

Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja kedden, július 3-án délután 6 órakor az egyesület Kálvin-tér 13. szám alatt levő helyiségében választmányi ülést tart, amelyre a tagok minél nagyobb számu megjelenését kéri az Elnökség.

— **Uj máltai lovagok.** Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt a budavári koronázó templomban a szuverén katonai Máltai lovagrend tagjainak avatást Klebelsberg kultuszminiszter és Szcitovszky Béla belügyminiszter, Almássy László képviselő, Borhy György felsőházi tag és Pintér László képviselő. Az ünnepi misét Glattfelder Gyula csanádi püspök mondotta.

— **Vitéz Magasházy alezredes megvált szárnysegédi állásától.** Vitéz Magasházy László alezredes első szárnysegédet szolgálati állásától a Kormányzó saját kérelmére felmentette és a lovas tüzérszázad parancsnokává nevezte ki. Utódja Molnár Gusztáv százados lett.

— **Vásáry főjegyző és Csűrös Ferenc tanácsnok szabadságon.** Vásáry István dr. polgármesterhelyettes főjegyző hétfőn megkezdte szabadságát és családjával együtt Gradóba utazott. Ezidő alatt hivatalában dr. Való Antal helyettesíti. Megkezdte szabadságát dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok is, aki Bártfán fog nyaralni. A közművelődési ügyosztályt Csűrös szabadsága alatt dr. Kupinszky Sándor vezeti.

— **Megkezdődött a debreceni kerületi tűzoltótanfolyam.** Megemlékeztünk már arról, hogy a közelmúltban megjelent belügyminiszteri rendelet alapján rendszeresített kerületi tűzoltótiszt tanfolyamok közül az első Debrecen város tűzoltósága rendezti. A tanfolyam előadásai hétfőn reggel 8 órakor kezdődtek meg. A tanfolyam felügyelője a város polgármestere, kinek nevében dr. Vass Károly városi tanácsnok nyitotta meg a tanfolyamot. Elsősorban elismerését fejezte ki a debreceni tűzoltóság tisztikarának, amit az ország minden részéből összesereglett tűzoltóknak példaképpül állított és ama reményének adott kifejezést, hogy az előadók szaktudása, párosulva a hallgatók szorgalmával, meghozza a maga gyümölcsét. Az előadások délelőtt és délután folynak és pedig délelőtt 7-től 11-ig, illetve 12-ig az elméletiek, délután 3-tól 7-ig pedig a gyakorlati kiképzés folyik. Az elméleti előadások az iparostanonciskola fizikai előadó termében, a gyakorlati órák pedig a tűzoltóaktanyában tartatnak. A tanfolyamnak összesen 49 hallgatója van.

Tudnivalók a debreceni ref. gimnáziumban való fölvételhez

Akik, mint nyilvános tanulók, sikerrel végzik a gimnáziumban az osztályokat, az osztályvizsgálatok után a bizonyítványok kiadásakor nyomban beiratkozhatnak a következő osztályba. Tanácsos is, hogy beiratkozzanak, mert akik ezt elmulasztják, a létszám betelése esetén szeptemberben kimaradnak az intézetből. Az I. osztályba július 1—2. napjain lehet előjegyezteni a tanulókat. Minden szülő igyekezzék gyermekét előjegyezteni, mert az igazgatóság a törvény értelmében már 60 tanuló sem vehet fel egy osztályba. Július 1. előtt azonban előjegyzésre senkit el nem fogadunk. Az előjegyeztetés alkalmával be kell mutatni: 1. születési anyakönyvi kivonatot; 2. elemi iskolai; 3. újraelöltési bizonyítványt. Szeptemberben az I. osztályba csak azok iratkozhatnak be, akik júniusban előjegyeztek. A más intézetből jövő, valamint a magántanulók a többi osztályokba szeptember 1—8. napjain iratkozhatnak be a **törvényes létszámmon belül**; mégpedig 1—4. é. prot., 5—8. é. más vallású tanulók. Meg kell itt jegyeznünk, hogy az V., VI., VII. és VIII-ik osztály valószínűleg már a júniusi beiratkozás alkalmával betelik az intézet saját növendékeivel, ennél fogva, sajnálatunkra, nem leszünk abban a helyzetben, hogy ezekben az osztályokban más iskolából jövő rendes tanulókat fölvehessünk. **A jótéteményekért** (tandij, internatusi, konviktsusi kedvezmény) 1928 augusztus 1-ig kell a tanári karhoz folyamodni szegénységi bizonyítvány alapján. Jó tanulók könyv, iskolai füzet segélyben is részesülnek. Az évi díjak a következők: Tandij protestáns tanulóknak 50 P, más vallásúaknak kétszerese. A mellékdíjak összege 26 48 P. Internatus évi díja fokozatok szerint: I. 10, II. 20, III. 40 és IV. 100 P. A tápintézeti díj szintén fokozatok szerint: I. 36, II. 140, III. 256 és IV. 360 pengő. A tandij és internatusi díj félévi előleges részletekben, a tápintézeti díj negyedévi előleges részletekben: szeptember elején, november 15. én, február 15. én és április 15. én fizetendő. Magántanulóknak október 1-ig lehet beiratkozni, azonban csak püspöki engedéllyel vehető fel bármely tanuló úgy rendes, mint magántanulóul. Magántanulók díjai: Tandij protestáns vallású tanulóknak 75 P, másvallásúaknak kétszerese; vizsgálati díj 64 P reformátusokna, másvallásúaknak kétszerese; mellékdíjak összege 18 10 pengő. Az igazgatóság.

— **A has teltsége, szivtáji fájdalmak és az emésztési nehézségek** a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, a tüdő vagy sziv felé irányuló vértelülések ellen sulyozhatók Gyomor és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kevéző eredményeket érnek el. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Beiratkozás a női felsőkereskedelmi iskolába.** A női felső kereskedelmi iskolában a beírás utolsó napja július 3. Felvételi díj és mellékdíjak fejében 27.60 pengő fizetendő. A tandij havi 20 pengő.

Rádió műsor (kedd) Budapest. D. e. 9.30 és 11.45: Hírek. Közben 12 órakor déli hangverseny. 1: Időjárás 3: Hírek 4.45: Időjelzés. 5: Schrammelzene. 6.10: Gaál István dr. Volt-e valaha tenger a Balaton? 6.45: Ugetőversnyeredmények 8: A m. kir. Operaházból alakult szimfonikus zenekar hangversenye. Vezényel: Komor Vilmos. E hangverseny szünetjében cca 9.30: Időjelzés. Hírek. 11: Mocsányi László és Lakos Tibor zongorahumoristák hangversenye.

KÖLFÖLD. Bécs (517.2 és 577). Délelőtt 11 és délután 4.18: Hangverseny. 8.05: Liszky Béla dalestje. 8.30: Hangverseny. Berlin (483.9). Délután 5: Hangverseny. 8.30: Szavatok. 9.15: Szórakoztató hangverseny. Boroszló (322.6). Délután 4.30: Szórakoztató zene, 8.15: Az Ikarus című fantasztikus színdarab közvetítése 9.20: Női karénekek. Brahms művelből. Majna-Frankfurt (428.6). Délután 4.30: Operett részletek. 8: Mozart. Szimfonikus hangverseny. Prága (348.9) Délután 4: Hangverseny. 7: Színelőadás. 10.30: Gramofonzene. Róma (447.8) Délután 1.30: Kamarzene, 5.30: Ének- és zenekari hangverseny. 9: Olasz operazene. Verdi: Traviata London (361.4) Délután 4: Zenekari hangverseny. 6: Gramofonzene. 7.45: Katonazene. 9.40: Vandeville. 10.30: Tánczene.

— **Rádiótulajdonosok figyelmébe!** A m. kir. Operaház szövegek könyvei minden rádióhallgató számára nélkülözhetetlenek. Ára darabonként 1 pengő. Bel- és külföldi rádiókönyvek és folyóiratok kaphatók Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésében, Piac-utca 8. Telefon: 2—96.

— **Tűkőrgyártás, üvegciszolás, kirakatok tűkőrzése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.**

Mutassa meg rossz fogát, műfogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Darabos-utca 18. Kollégium mögött

Előfizetőinkhez!

A „Hajduföld”-et bármely kül- és belföldi nvaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, **mielőtt nyaralását megkezdí,** sziveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és **pontosan kitöltve** kiadóhivatalunknak megküldeni.

Kérem a „Hajduföld”-et, melyet eddig.....

cimre kézbesítettek, hó.....tól

hó.....ig a következő cimre küldeni:

Név:

Uj cím:

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Kedd: Gyurkovics fiuk.

Szerda: Gyurkovics fiuk.

Csütörtök: Gyurkovics fiuk.

Péntek: Gyurkovics fiuk.

○○○

Gyurkovics fiuk

(Daljáték 4 felvonásban, 6 képben. Herczeg Ferenc regénye után írta és zenéjét szerzette Farkas Imre)

Herczeg Ferenc híres regénysorozatából egy kedves epizód: Gyurkovics Gyurka és Géza házasságának története. Rövid lélegzetű, eseményekben nem túlságosan bővelkedő romantikus mese, kedves, de nagyrészt régi, már ismert melódiákkal tarkítva. A közönségnek egy estére való kellemes elszórakoztatására épen alkalmas.

A hálás szerepekben a színészek kedvvel játszottak, bár a nézőtérben ugyancsak meglátszott a nyár: a földszinten félig telt és egészen üres sorok, fent pedig az üresen ásitó páholypok. A főszerepekben jók voltak Elek Ica és Ferenczi Marian, bár az előbbi az épen nem neki való szerepben nem mozgott egészen otthonosan. Jó volt Torma Gusztó, csak több közvetlenséggel kellett volna játszania. Halassy né úttal is kifogástalan volt. A férfiak közül első helyen Fülöp Sándor érdemel dicséretet, aki Breznóczy ezredes szerepében remekül mozgott. Rajz János talán túlságosan is eleven volt, mind a mellett úgy ő, mint Antók Ferenc tehetségük legjavát adták. Az aranyparaszt rövid szerepében Bihari Sándor aratott szép sikert, míg Szirmai Vilmos pompás figurájával nettette meg a közönséget.

A zenekart Csanak Béla precizen, lendülettel vezette. A rendezés munkáját Remete Géza jól oldotta meg. (—)

○○○

A színházi iroda hírel:

Ma és minden este pont 8 órakor: **GYURKOVICS FIUK**

Farkas Imre legújabb sláger-operettje.

Gyurkovics fiuk — mulatságos, kellemes, szórakoztató.

Gyurkovics fiuk — népszerű zeneszámok.

Gyurkovics fiuk — pazar szereposztás.

Gyurkovics fiuk — Remete mesés rendezésében, fényes kiállítással.

Gyurkovics fiuk — Fülöp Sándor frappáns mulató-jelenete.

Gyurkovics fiuk — Farkas Imre szenzációs operettje a Városi Színház műsorából.

Szereplők: Elek Ica, Ferenczy Marian, Turbók Rózi, H. Iasiné, Torma G., Antók Ferenc, Fülöp Sándor, Bihari Sándor, Szirmai Vilmos, Rajz János. Vezényel: Csanak Béla karnagy.

Gyurkovics fiuk e heti előadásaira jegyek válthatók 10—1 és 4—8 óráig

Gyurkovics fiuk slágerszámai: **Más vagyok én, mint a többi lány** . . . Eneklí: Ferenczy Marian.

Viseld magad szépen, felmegyünk az égbe . . . Csitt, csitt, csitt . . . Eneklí: Ferenczy Marian és Rajz János.

Ezredes dala Rác Jancsi zenekarának kíséretével:

Kifordítom a subámat Bévül marad a bubanat . . .

Eneklí: Fülöp Sándor.

A rokolyám francia selyem . . . Eneklí: Torma Gusztó.

Gyurkovics fiuk belépője. Eneklí: Antók, Rajz János, Mihályi stb.

Gyurka dala cigánykiséréttel: Én Istenem hogy elszállott... Énekli: Antók Ferenc.

Szeretnék egy szép kicsi babát. Énekli: Antók és Torma Guszti.

Szól a muzsika megy a Zsuzsika... Énekli: Elek Ica és Rajz János.

Együtt: Indul a rajnai vonat... (Gyönyörű diszlet.) Itten rágom a tollszáram... Énekli: Ferenczy Marian és Torma Guszti.

Ti szi maja, moja, moja... Énekli: Antók és Torma Guszti.

Zimberi zombori szép asszony... Tánctuett. Énekli: Rajz János és Ferenczy Marian.

Jön-e velem ki majd a zöldbe? Énekli: Elek Ica és Fülöp Sándor.

Egy jó házassághoz nem kell hozomány... Énekli: Halasiné és a lányok.

Ezernyolcszázkilencvenhat május... Énekli: Halasiné és a lányok.

Mozgósínházak közleményei:

Kedd:

URÁNIA

Nagy dzsungel film!

A dzsungel királynője

kalandok Afrika őserdőiben két részben 14 felvonásban

A főszerepekben: Elinor Field és Trumann van Dike.

I. rész: Ég és föld között.

II. rész: Az álarcos lovas.

VIGSZINHÁZ

Világattrakció!

H. Sudermann közismert regénye után:

A róka ut

történet a porosz-francia háború idejéből 10 fejezetben.

A főszerepekben: Jack Trevor és Lissi Arna.

Megelőzi:

Főúri kiszolgálás bohózat.

Jönnek: Ördögök kapitánya Lucian Albertinivel. — Névtelen hajó Sirley Mason és Robert Frazerrel. — A király express Monte Bluevel és A sötét hatalom Franklin Farnummal.

METEORBAN

Szerdán és csütörtökön

két napig, mérsékelt fel- emelt helyekkel a

Királyok királya

Két rész egyszerre, 18 felvonásban

Minden előadás kamara- zenével!

Előadások: 7 és 9 órakor

Jegyelővétel állandóan!

TESTEDZÉS

TMOVE—NSE 2:0

Az első osztályozó mérkőzés tudvalevőleg 2:2 arányban eldöntetlenül végződött Nagyállóban. A második mérkőzésen Törökszentmiklóson a MOVE győzött, noha a mérkőzés teljesen nyílt volt. A gólokat Buzás rugta.

KSE—Ruszinszkói válogatott 3:2

A Ruszinszkói válogatott csapatát Debrecenben kellett volna az Alsözövetségnek fogadni, azonban az idő rövidsége, — mert a ruszinszkóiak későn értesítették az Alsözövetséget jövetelükről, — részint pedig az anyagiak hiánya miatt, az Alsözövetség nem vállalta a mérkőzés megrendezését, hanem átadta a lojalisan segítségére jövő KSE-nek, melynek vezetősége ezzel a nagy attrakcióval akarta közönsége egész évben tanúsított nagy érdeklődését meghálálni. A KSE csapata eleget tett kötelességének, mert szép játék után, megérdemelt győzelmet aratott a tekintélyes játékerőt képviselő ellenfele felett. A KSE-ből Farszky centerhali játéka emelkedett ki, jó volt még rajta kívül Erdélyi, Balogh és Hegedüs. A gólokat Balogh és Krizsán rugták.

NyTVE—NyÖTSE 1:0

A NyÖTSE szabálytalan játékos szerepeltetése miatt a NyTVE óvása folytán újra játszott mérkőzés, melyet nyílt küzdelem után a NyTVE nyert meg Tárkányi góljával. NyÖTSE ezzel a vereséggel menthetetlenül kiesett az első osztályból.

DEAC—DTE 7:2

Barátságos mérkőzés. Mind a két csapat erősen tartalékos volt. Góllövők: László (3), Boda (2), dr Ökrös és Makády, illetve Urbanovics és Vincze.

A bécsi serlegmérkőzéseken

a második napon a Ferencváros 4:2-re verte meg a Rapidot, míg a Hungária eldöntetlenül játszott az Admirával. Eredmény 1:1. Végeredményben a serleget az Admira nyerte meg.

A Magyar Athletikai Cub

athletikai versenyén több pompás eredmény és országos rekord volt. Így Karlovits 385 cm-rel nyerte a rudugrást, eredménye országos rekord. Hadházy (DEAC) 340 cm-rel második lett. A dekatlon versenyen Farkas Mátyás (MAC) országos legjobb eredményt ért el 7205.55 ponttal. A svéd stafétában a BBTE csapata 1.58 percet futva országos rekordot állított fel.

Közgazdaság

A debreceni állatvásár. A hétfői sertésvásáron a kövérpiacra hatszáz darabot hajtottak fel. Az irányzat lanyha, a kereslet közepes volt. Árak: jó minőségű sertés 1.40—1.44-ig, közepes 1.30—1.40, silány 1.15-től felfelé. A soványpiacon 1000 körül volt a felhajtott állatok száma. A kereslet is közepes. A hizónak való soványsertést 1.10—1.30-ért vásárolták.

TŐZSDE

A zürichi devizaárfolyamok. A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zárlat): Budapest 90.48 és fél (90.48 és fél), Berlin 123.97 és fél (123.97 és fél), Newyork 518.75 (518.75), London 2530.— (2530.—), Páris 20.38 (20.38), Milano 27.28 (27.28), Prága 15.37 és fél (15.37 és fél), Belgrád 9.13 egynyelcad (9.13 egynyelcad), Bukarest 3.18 (3.18), Bécs 73.07 és fél 73.07 és fél), Amsterdam 209.05 (209.05).

Hirdessen a Hajdúföldben

Gerő Ernő uj! Gerő Ernő arégi!

Üzletét újból megnyitotta és a régi szolid alapon vezeti továbbra is!

Raktáron tart: férfi-, fiu- és gyermekruhákat, felöltő trenchkoat kabátokat, gummi és impregnált esőkabátokat a legolcsóbbtól a legjobb kivitelig.

Szabásban, minőségben, árban

a régi elismert cég.

Mielőtt ruhát vásárol, keresse fel cégemet teljes bizalommal és meg fog győződni

olcsó árainról!

Gerő E. Ernő

férfi ruha áruháza

Piac ucca 69. (Megyeházzal szemben.)

Legjobb szórakozóhely a Bocskai-téri Meteor-mozi.
Tulajdonos: Csomor Gyula.

Farkas Mihály vendéglője
Borz utca 28. sz.

Horváth József rostás
Hajduböszörmény, Árpád-u. 2461

Uriszabóság Sziv utca 13. szám.
NAGY KÁROLY.
A legkényesebb izlést is kielégíti.

Épület és butorvasalások,ournérok
BÉSZLER LAJOSNÁL
Széchenyi-utca 2. szám.

Ól mot
vesz
lapunk kiadóhivatala
József kir. herceg-u. 16.

Padlólakk
magas fényű legszebb színekben,
legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható
Stern festéküzletében
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Asztalos Hubert Béla
Csapó-utca 78. szám.

Üzv. vitéz Homoródi (Hampel Jenőné)
épületvegyezési és képerkező vállalat
Debrecen, Péterfia 37. Telefon 11—54.

Dáliját ültessen a kertjébe!
Török Tibor kertészete,
SIMONYI-UT 9. SZÁM.

Ifj. Paczelt János kertészete
Károly Ferenc József-ut 6. szám.

PALOTAY LAJOS vegytisztító
telepe Honvéd-u. 9/j. Üzletei: Kálvintér 5. Batthyányi-u. 26. és Hunyadi-u. 5.

Vankó Adrás műasztalos
Vigkedvü Mihály-utca 18. szám.

Tanuló
3—4 középiskolával
fizetéssel felvétetik
lapunk nyomdájába.
József kir. herceg-utca 16. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számíttatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovát díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bányegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

Két fiatal

barnaleány megismerkedne vigkedélyű fiatalemberrel. Levelet a kiadóba „16—18” jellegére. 943

Komoly

fiatalemberrel megismerkednék szórakozás céljából, aki szeret utazni. Levelet a kiadóba kérek „Minden vágyam az utazás” jellegére. 944

HÁZASSÁG

Finomlelkű

intelligens özvegy vagy elvált uriaszonnal megismerkedne házasságában csalódott férfi. Életviszonyait őszintén feltáró, fényképpel ellátott levelek discréciónal mellett „Nyár 85” jellegére adandók le a kiadóba. 1866

LAKÁS

Péterfia-u.

2 számú házban kettő szobakonyha-előszoba és mellékhelyiségből álló lakás augusztus hó elsejére kiadó, valamint kiadó az Árpádtéren három szoba-előszoba-konyha, mellékhelyiségből és egész udvarból álló lakás szintén augusztus hó elsejére. Értekezni lehet dr. Nagy Samu ügyvéd irodájában kizárólag délután három és öt óra közötti időben a Péterfia-u. 2. szám alatt. 1831

Két szoba,
előszoba, konyha kiadó, Kossuth 30. 1827

Két szoba
elő- és fürdőszobával augusztus elsőre kiadó, Király-u. 9. 1911

Csinosan
butorozott szoba, mosdószobával azonnal kiadó, Király-u. 9. 1911

Világos,
száraz pincészoza kiadó, Hadházi-ut 16. szám alatt. 1869

SZÉP

utcai butorozott szoba ágynemű nélkül kiadó. Miklós-utca 21. 1825

Butorozva

utcai kétszoba, konyha kiadó. — Egyiket lehet üressen. Némethy, Csapó-u. 71. 924

2 SZOBA

mellékhelyiségekből álló lakást keresek augusztus 1-re kötött olcsó lakbérrel, lépés ellenében. Cimeket a kiadóba kérek. 872

Király kávéi

mégis a legjobb! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11. 872

Kiadó

különbejárattal butorozott szoba ágynemű nélkül, Batthyány-u. 3.

AJÁNLAT

I—IV. o. középiskolai

tanulók tanítását elvállalja tanítónőképzés, Csonka-u. 5. 1826

Tanítónő

polgáristákat javítóra jutányosan előkészít, Borz-u. 28. 945

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvált. nyomdájában Debrecen, József kir. herceg u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvált.

Házmesternek
ajánlkozik gyermektelen házaspár nagyobb házhoz. Nyil-utca 112. Szerelőségéd. 951

ELADÁS

Kis

jégszekrény eladó, Kossuth 30. 1827

Eladó

Nyil-utca 26. számú ház. Azonnal beköltözhető 2 szobás lakással.

Szent Anna-utca

39. sz. a. Rónai fűszerüzlet berendezéssel együtt eladó. Értekezni a délutáni órákban dr. Payer ügyvédnél, Batthyány-u. 7. sz. 1830

Hangya-

részvény eladó. Zivuska, Rákóczi-u. 4. sz. 934

Leánycserkészkalap
legfinomabb minőségű, alig használt eladó. Cim a kiadóban. 855

Eladó

egy rövid zongora Kandia-utca 6. szám alatt. 914

Eladó

jól jövedelmező ház beköltözhető lakással jutányos árért, Darabos 50. Jóvizű kutfurást és javítást vállalok. 1822

Zongora

„Productiv Genossenschaft” bérbeadó. Cim kiadóban. 1867

1 lovas cséplőgép

felszereléssel eladó. Tóth Béla, Halap 188., vagy Debrecen, Deák Ferenc-utca 22., fűszerüzletben. 1863

KERESLET

Pénztárnoknői

vagy hasonló bizalmi állást keresek. Cim Kósánál, Kossuth-u. 3. 1786

Műszaki

nyugdíjas tisztviselő bárminő állást megfelelő keres, nagy összeköttetéssel, szerény díjazásért. Cim a kiadóban. 924

Középiskolai

szolid leánykát jövő tanévre kosztra, lakásra, esetleg tanításra elvállal magános tisztviselő. Cim a kiadóban. 917

SIRKÖVEK

mindeu minőségben s kivitelben legolcsóbban beszerezhetők

Hunyadi-u. 14.

Temetői munkákat olcsón vállalunk. Terveket s rajzokat díjtalanul készítünk. Tel. 7-24.

Dr. Vásárhelyi Béla kir. törvényszéki tanácselnök az O. F. B. kiküldött tárgyalóbirájától.

Felhívás

Debrecen szab. kir. város házhelyrendezési ügyében a 20954/1926. számú ítéletében az Országos Földbirtokrendező Biróság a házhelyek céljaira megváltott ingatlanok megváltási árát jogerősen megállapította.

A megváltott ingatlanok s azok önkénti ellenértékét feltüntető jegyzék a város kiadóhivatalában van, ugyanott tekinthető meg a hivatalos órák alatt a vonatkozó vázrajzok, valamint az elsőfoku 2566/1928. és a másodfoku 20954/1928. O. F. B. számú ítéletek.

Felhívom az érdemeseknek talált és költségelőleget befizetett kérvényezőket, hogy 90 nap alatt, vagyis 1928. év szeptember hó 25-ik napjáig Debrecen szab. kir. város házipénztáránál fizessék be a megváltott ingatlanok közül azon házhely megváltási árának 25 százalékát, amelyre elhelyezkedni kívánnak. Ezen befizetés alkalmával a pénztárnál be kell jelenteni, hogy a befizetett összeg mely telekre vonatkozik; célszerű több házhelyet is bejelenteni arra az esetre, ha az elsősorban megnevezett házhelyre a kérvényező elhelyezhető nem volna. Ha az igénylő egy házhelyhez ragaszkodik, úgy a pénztárnál jelentse be, hogy más helyre igényt nem tart. Figyelmeztetem a kérvényezőket, hogy a befizetés utolsó határidője szeptember hó 25-ike, mely határidő meg nem hosszabbítható, s mely határidőn túl mindazok, akik a megváltási ár 25 százalékát be nem fizették, a kérvényezők névjegyzékéből törölni fognak.

Felhívom az igénylők figyelmét arra, hogy Farkas Józsefnek Király-utca 6—8. sz. Ungár Jenőnek Király-utca 7. szám alatt, végül Debrecen szab. kir. városnak a Rakovszky-utca meletti ingatlanán több emeletes társasház építhető, akik ezen társasházak valamelyikére igényt tartanak, azok forduljanak a Király-utca 6—8. szám alatti házra vonatkozólag Dr. Nagy István ügyvéd, Szent Anna-utcai lakoshoz, a Király-utca 7. szám alatti házra vonatkozólag Dr. Benkő Géza. vármegyei főügyész és végül a Rakovszky-utcai társasházra nézve Gulbay József máv. s. tiszt urhoz lakik Debrecen, Timár utca 15. szám alatt.

Debrecen, 1928. június hó 28.

Dr. Vásárhelyi Béla sk.
kir. törvényszéki tanácselnök.

Akác gleditsia jegonyenyárfa, nyulszapukamag kapható a 30 éve alapított Dobos faiskolában Kemecsen.

Debreczeni István órás
Péterfia-utca 8. sz.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,

Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók!